

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

ספרים חדשים

מבנה לוח השנה

מאת הרב צבי כהן
בהוצאת המחבר

יסודות הלוח העברי ולוחות אחרים, על-פי דברי הראשונים והאחרונים, בהלכה, במנהג ובמדרש, בליווי טבלאות להמחשה. 848 עמ'. טל' 03*6192882.

בסוד שיח

מאת שבתי ויינטראוב

בהוצאת מכון באהלי צדיקים

מסכת של קשרים חובקי עולם ופרשיות עלומות שהתנהלו בין גדולי האדמו"רים והרבנים ובין הרבי מליובאוויטש. 378 עמ'. טל' 03*9606018.

הרוגצ'ובי

מאת יאיר בורוכוב

בהוצאת המחבר

סיפור חייו של הגאון הרוגצ'ובי, שחושף דמות ענקית, מרתקת ונדירה. מהדורה חדשה ומורחבת על בסיס עדויות ומסמכים. 423 עמ'. טל' 03*9606018.

הפכים במקרא

מאת אילן חיים-פור

בהוצאת המחבר

הספר מציג מילים הנושאות הפכים, על-פי סדר פרשות השבוע, הנ"ך וספרות חכמים. 452 עמ'. טל' 04*9999190.

זמני השבוע

ירושלים תלאביב חיפה בארשבע אילת ניוירוק

כניסת השבת 7:13 7:28 7:21 7:29 7:24 8:12

צאת השבת 8:31 8:33 8:35 8:32 8:24 9:20

פרקי אבות: פרק ה

315 בתי חב"ד **לשירותכם *3770** **מוקד חב"ד**

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000

טל' 072*2770100 • פקס 03*9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

העריצות קורסת והאמונה מנצחת

רדיפת היהדות ברוסיה הייתה אחד הפרקים האפלים בתולדות עם ישראל. שחרור הרבי הריי"צ ממעצרו היה נקודת המפנה

הרבי הריי"צ מליובאוויטש. כוח האמונה שניצח את האימפריה

אשר התמוטט מסך הברזל והיהדות החלה לפרוח מחדש ברחבי ברית המועצות לשעבר, קרה שאדם שעבר את הרדיפות בשנים האיומות של סטלין, ראה תמונות של חסידים ורקדים בכיכר האדומה. הוא הגיב: "זה לא אמיתי. מן הסתם שתלו שם תמונה ממקום אחר. זה פשוט לא ייתכן".

אנחנו רואים כיום הרבה תמונות על חיי יהדות תוססים ברחבי מדינות חבר העמים לשעבר. בתי-כנסת מלאים, מוסדות חינוך משגשגים, אירועים רבי משתתפים. ראשי השלטון נועדים עם רבנים עטורי זקן ומשמיעים הצהרות בזכות חירות יהודית וקיום דת ישראל בגאון ובכבוד. קשה, במיוחד לצעירים שביננו, לקלוט איזו מהפכה התחוללה ועד כמה הייתה המציאות שונה בתכלית אך לפני שנים לא רבות.

הקומץ ניצח

רדיפת היהדות ברוסיה הייתה אחד הפרקים האפלים בתולדות עם ישראל. עמים רבים ניסו להפעיל על עם ישראל גזרות שמו, שתכליתן להשכיח את התורה ולנתק את היהודים מן היהדות, אבל מעולם לא הופעלו מאמצים ממוקדים כליכך, ולדאבוננו בהצלחה רבה. מחלקה שלמה, שהופעלה על-ידי יהודים - ה'בסקציה' הידועה לשמצה - לחמה בשצף-קצף נגד כל מה שריח יהדות נודף ממנו.

באותם ימים נראה היה כי דרך רשעים צלחה. הם הצליחו לסגור את תלמודי-התורה והישיבות, לשים מנעול ובריח על המקוואות ובתי-הכנסת, לחסל את השחיטה הכשרה, להחרים ספרי תורה ותשמישי קדושה, להשליך לבתי-הכלא רבנים ומוהלים. מאות אלפי ילדים יהודים אולצו ללמוד בבתי-הספר הממשלתיים, ושם הופעלה עליהם שטיפת מוח עזה, שתכליתה לעקור מליבם כל זיק של אמונה.

רק קומץ יהודים הוסיף להיאבק נגד השלטון העריץ. קומץ זה, שהונהג על-ידי הרבי הריי"צ (רבי יוסף-יצחק שניאורסון) מליובאוויטש, פתח תלמודי-תורה מחתרתיים, בנה מקוואות

חשאיים, קיים מנייני תפילה סודיים, ערך בריתות-מילה בסתר, סיפק בשר כשר באיך רואים. שליחי הרשת המחתרנית התפרסו בכל עיר ועיירה ברחבי רוסיה ונאבקו, מתוך סיכון עצמי רב, בגזרות השמד של השלטונות.

אולם הם דמו לאדם שמנסה לבלום טור טנקים בידיים חשופות. ה'בסקציה' הפעילה כנגדם את כל עוצמתה. זה אחר זה נעצרו, הושלכו לכלא, נרצחו, עונו, הוגלו. היהודים הוזהרו שלא לבוא עמם במגע. אין ספק, בהערכת מצב מפוכחת, זו הייתה מלחמה נואשת וחסרת סיכוי לכאורה.

הכול התהפך

בשיאו של המאבק עצרו השלטונות את הרבי עצמו, מתוך שאיפה להעבירו מן העולם, ה' ישמרנו. בניסיונים נאלצו לסגת אט-אט, עד שבימים י"ב-י"ג בתמוז תרפ"ז (1927) נאלצו לשחררו. זו הייתה טיפה אחת של שמחה בתוך ים הסבל והצרות.

והנה הכול התהפך. הנחישות שביטא הרבי מול הקומוניסטים היא שניצחה. שלטון הרשע קרס, והאמונה היהודית, שדוכאה במרוצת עשרות שנים, התפרצה מחדש בלהבה גדולה. יש כאן מסר נצחי: גם בשעות קשות אסור לאבד את הרוח ואת האמונה. צריך להביט קדימה, להצטייד באורך-רוח, ולזכור שעם ישראל צועד לעבר גאותו, ובעזרת ה' גייע.

הלביא והארי שבנבואת בלעם

האחדות תשלוט

גם המשך הפסוק נושא בתוכו רמזים ברוח זו: "לא יִשְׁכַּב עַד יֵאָכַל טָרְף". 'טרף', בגימטרייה 289, רומז לרפ"ח (288) הניצוצות עם ה'כולל', שעל־פי הקבלה זה מספר הניצוצות שיש לגאול. לאחר מכן נכתב: "וְיָדָם חֲלָלִים יִשְׁתֶּה" – כאשר ה'קליפה' תתמוזער לא תהיה עוד תופעה של "שפיכת דם האדם באדם", שכן לצד שכנגד לא תהיה עוד כל יכולת לפעול בעולם, ועם ישראל 'שתה' וייטול ממנה את ה'דם', הרומז לחיות.

הדברים קשורים גם לשימוש במילה "הן (עם כלביא)": הגמרא אומרת ש'הן' ביוונית משמעותו 'אחת', שזה עניין האחדות שתהיה בזמן הגאולה. בתקופה ההיא מלכותו של הקב"ה תשלוט בעולם לחלוטין, ולא תהיה שום מציאות אחרת מלבדו, וכך גם תתגלה מעלתם הגדולה של בני ישראל, שעליהם אמר "גוי אחד בארץ".

(תורת מנחם כרך יז, עמ' 78)

בשעת מלחמה ההתמודדות עם האויב היא הדרגתית. בתחילה לאוייב יש כוח רב, ולכן הלוחם אינו בעל עוצמה רבה לעומתו. הוא מתחיל בכוח מצומצם, ורק לאחר שהוא מצליח לגבור אט־אט על האוייב הוא מתחזק, ואילו האוייב מאבד מכוחו ומעוצמתו.

הרע ייכחד

אך נבואת בלעם אינה מדברת על המלחמה עצמה, אלא על הקרב האחרון והמכריע שלה, בבוא הגאולה. האוייב – הלוא הוא כל הכוחות המתנגדים לקדושה – יאבד מכוחו עד שייכחד לגמרי. בשעה זו עבודת השם מתחילה במלוא העוצמה, שכן לאוייב כבר אין כוחות לעמוד נגד הקדושה.

לכן בלעם מקדים בנבואתו את ה'לביא' לפני ה'ארי'. עם בוא הגאולה הרע יאבד מכוחו, וכבר לא יהיה שום דבר שבכוחו למנוע מן הקדושה לפעול במלוא העוצמה, כמו 'לביא'. הרע ייסוג עוד ועוד, עד שכבר לא יהיה צורך ב'לביא', ויהיה אפשר להסתפק בכוחו של 'ארי'.

נבואת בלעם עוסקת בין השאר גם בגאולה העתידה. יש תמימות דעים בין המפרשים שהפסוק "הן עם כלביא יקום וְכַאֲרִי יִתְנַשֵּׂא" מדבר על תקופת הגאולה העתידה (בעוד פסוקים אחרים יכולים להתפרש גם על תקופות אחרות).

מדוע השתמש בלעם בשני כינויים לאריה – 'לביא' ו'ארי'? בזהוה נכתב שאריה הוא 'תקיף' ואילו לביא 'תקיף יותר'. על־פי זה מתעוררת שאלה, מדוע נכתב תחילה הלביא, שהוא החזק יותר, ולאחר מכן האריה, החזק פחות? הלוא בדרך כלל הסדר הוא מן הקל אל הכבד, ואם־כן צריך היה הארי להיזכר קודם ואחרי־כך הלביא.

לחימה בהדרגה

אלא שהגישה ההדרגתית נכונה לזמן הגלות, כאשר מתקיימת עבודת הבירורים – לברור ולהפריד את הניצוצות האלוקיים מהרע שנפלו לתוכו, ולהשתמש בהם לקדושה. זו 'מלחמה', שכן האדם צריך לכפות את יצרו כדי להשתמש בענייני הבריאה לקדושה.

אמרת השבוע

לדבר בשבח

אל רבי אהרון מבעלז נכנס יהודי שהתגורר בעיר שתושביה לא היו שומרי תורה ומצוות. שאלו הצדיק: "מה נשמע בעיר?". היהודי ענה שהמצב נורא ואיום, הרחובות מלאים פריצות וכו'. באותו רגע שינה הצדיק את התייחסותו ליהודי ולא רצה להסתכל לעברו.

הלה לא ידע את נפשו ושאל את זקני החסידים במה חטא. השיבו לו שהרבי מקפיד מאוד שלא לדבר רע על יהודים. יעצו לו שייכנס שוב והפעם ידבר במעלתה של העיר.

כשנכנס היהודי שנית שאלו הרבי שוב על המצב בעיר, והאיש דיבר בשבחה ובדברים הטובים שבה. נהרו פניו של הרבי והוא ביקש ממנו לחזור על דבריו שנית ושלישית.

פתגם חסידי

החוקרים הסובייטיים איימו על הרבי הרי"צ באקדח. השיב הרבי: "הצעצוע הזה יכול להפחיד מי שיש לו אלים רבים ועולם אחד, אולם לי יש אלוקים אחד ושני עולמות"

מן המעיין

בני ישראל | מאת הרב אליעזר ברוד

יהודי אינו בודד

"לא הביט אוון ביעקב... ה' אלוקיו עמו" (במדבר כג,כא). אין היהודי בודד בעולם; בכל מקום שהוא הולך או עומד ה' אלוקיו עמו.

(הבעל־שם טוב)

ניצוץ מהבהב

גם כשיש 'אוון ביעקב', אפילו כשיהודי חוטא, וגם אם הוא בעומק התהום, עוד יש בו ניצוץ אלוקי ושיבב אור של תשובה מהבהב בלבו. גם בשעת החטא "ה' אלוקיו עמו".

(רבי ישראל מרוז'ין)

קם כלביא ונהפך לארי

"הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא" (במדבר כג,כד). הארי חזק מן הלביא. כשיהודי קם לעבודת ה' הוא כלביא, אבל לאחר שמסייעים לו מן השמים, הוא מתנשא כארי.

(המגיד ממזריטש)

מי מחפש היתר

"אולי יישר בעיני האלוקים" (במדבר כג,כז). יהודי ירא־שמים נזהר מאוד ובוחן כל דבר שמא דבר איסור הוא; אבל קל־דעת חושב תמיד – אולי זה מותר וכשר...

(החפץ חיים)

אוצרות בארץ

"מי מנה עפר יעקב" (במדבר כג,י). נמשלו

ישראל לעפר. בארץ טמונים אוצרות יקרים ונפלאים, אלא שיש צורך בעבודה וביגיעה רבה כדי לגלותם. כך בכל יהודי טמונים אוצרות יקרים של אמונה, אהבה ויראה לה', אלא שיש לעמול ולהתייגע כדי לגלותם.

(כתר שם טוב)

להאיר את הנשמה

"ומספר את רובע ישראל" (במדבר כג,י). 'מספר' מלשון 'אבן ספיר', אור ובהירות. 'רובע ישראל' רומז לארבע הבחינות שבנשמה – 'טהורה היא', 'אתה בראתה', 'אתה יצרתה', ואתה נפחתה בי'. יש להאיר את ארבע הבחינות שבנשמה בנר מצווה ותורה אור.

(אור התורה)

מעלת הצניעות

"וירא את ישראל שוכן לשבטיו" (במדבר כד,ב). ראה שאין פתחי אוהליהם מכוונים זה כנגד זה, אמר: ראויים הללו שתשרה עליהם שכינה.

(בבא בתרא פ)

גם בדירת עראי

'אוהליהם' – דירות עראי. חייבים להקפיד על גרי הצניעות גם בדירות עראי. שלא כמי שמקילים בענייני צניעות בקיץ כאשר הם שוהים בדירת עראי, מחוץ לעיר, באומרים 'אחטא ואשוב' – אשוב בתשובה כשאשוב העירה.

(הרבי מליובאוויטש)

הבטחה של אימא

מלחמת העולם השנייה הייתה קשה מאוד לבוניה שוין. היא התאלמנה מבעלה, שכלה את בתה, וכעת נותרה לבדה עם שלושה בנים קטנים.

כדי להינצל מהגרמנים נמלטה מזרחה, לאוזבקיסטן. שבועות של טלטולים עברו עליה ועל ילדיה. מפעם לפעם ירדה בונייה באחת התחנות כדי להשיג מעט מים או תפוח־אדמה. יום אחד עצרה הרכבת בכפר מרוחק. "כאן בטוח", אמרה האלמנה בליבה, והחלה לחפש מקום מגורים כלשהו ועבודה.

כשהצליחה לייצב מעט את מצבם הפיזי החלה לקנן בליבה דאגה חדשה. "מה יהיה על שלושת ילדיי?", חשבה בעצב. "ברוך־שלוש, הבכור, יגיע עוד מעט למצוות. מי ילמד אותו להניח תפילין? ומניין אשיג לו תפילין?"

המחשבות הללו לא נתנו לה מנוח. יום אחד הבחינה באדם שפניו חבושות. מיד חשדה שזה חסיד שמסתיר את פניו, כדי שלא לחשוף את זקנו. ואכן, היא לא טעתה. זה היה חסיד חב"ד, שפעל בשליחותו של רבי יוסף־יצחק (הריי"צ) מליובאוויטש.

בונייה הזדהתה כבת לחסידות חב"ד, וחלקה את דאגתה בעניין חינוך ילדיה. החסיד העלה רעיון: "בעיר סמרקנד פועלת ישיבה מחתרתית, הרחק מעיני הקיג'ב - המשטרה החשאית. אם תרצי, אקח עמי לשם את בנך הבכור".

בונייה קפצה מרוב שמחה. מי פילל בתקופה אפלה כזאת שבנה ילמד בישיבה חסידית! היא נפרדה מברוך־שלוש בדמעות, מתוך ידיעה ברורה כי היא מפקידה אותו בידיים טובות.

כעבור כמה שבועות הבחינה שוב בחסיד עובר בכפר ונחפזה אליו בהתרגשות. הלה שמח לבשר לה על הצלחתו של בנה בלימודיו. ליבה התרוננה. ואז צץ רעיון חדש במוחה. "אולי גם בני השני, אייזיקל, יוכל להצטרף לישיבה בסמרקנד?", אמרה לחסיד בקול רועד. "גם הוא צריך לקבל חינוך יהודי. אנא, קחהו עמך!"

דמעותיה של האם המסו את ליבו של החסיד, אך הוא הניד בראשו לשלילה. זה מסוכן. מנהלי הישיבה מסכנים את חייהם. הם עלולים להישלח לסיביר או גרוע מזה. "זאת ועוד", אמר לה. "לבנך אין מסמכי זיהוי. הוא גם צעיר וזקוק לך".

קשה היה להניא את האלמנה

אויזו הייתה נותנת את דעתה ליענקל'ה הקטן. הרי הוא כבר אמור ללמוד גמרא ב'חדר', חשבה. ומה עכשיו? אין ברירה, הרהרה, חייבים לשלוח גם אותו לישיבה.

בפעם הבאה שראתה את החסיד שטחה לפניו את בקשתה החדשה. "יענקל'ה שלי, בן השבע", אמרה לחסיד, "הוא כבר צריך ללמוד ב'חדר' חומש, משנה, גמרא... אנא, קח אותו לסמרקנד".

הפעם היה החסיד נחרץ לחלוטין. "בשום אופן לא! כבר הסתכנתי פעם אחת, ולא אעשה זאת שנית", אמר.

בונייה החליטה לחזור על ה'מבצע' שעשתה בפעם הקודמת. למחרת התייצבה שוב בתחנת הרכבת, עם יענקל'ה הקטן. "רוץ!", ציוותה עליו.

"לא, אימא!", הפתיע אותה יענקל'ה, "אני נשאר איתך!".

"יענקל'ה, הדבר קשה לי לא פחות", אמרה האם ברוך, "אבל האמן לי - זה הדבר הטוב ביותר עבורך. אני מבטיחה לך שאעבוד קשה, אחסוך כסף, ואבוא במהירות לסמרקנד כדי להיות איתכם".

בשעת הדברים הדפה את יענקל'ה הקטן אל קרוננו של החסיד. רק כשהתרחקה הרכבת הרשתה לעצמה לתת דרור לדמעותיה. געגועיה יהיו בלתי־נסבלים, ידעה, אך כאם יהודייה - זה המעשה הנכון לעשותו.

חלפו כמה שבועות. בונייה הצליחה להשיג כסף לנסיעה, ובלב הומה עלתה לרכבת הנוסעת לסמרקנד, נסיעה ארוכה שנדמתה בעיניה כנצח.

המולה גדולה קידמה את פניה בסמרקנד. המוני נוסעים באו ויצאו. רגעים מספר עמדה על מקומה תוהה ונבוכה. לאן תפנה בעיר הזרה, וכיצד תדע את כתובתה של הישיבה המחתרית.

פתאום שמעה קול קורא באוזניה: "אימא! אימא!..." לרגעים חשבה שהיא הוזה. האם דמיונה מתעתע בה, או שמא זה באמת קולו של יענקל'ה, בנה הקטן?

ואז הבחינה בו. כן! זה יענקל'ה שלה, שרץ לעברה, ונאסף בזרועותיה בחיבוק אוהב. "מה אתה עושה כאן, יענקל'ה?", שאלה.

"אימא, כל היום אני לומד, אבל בכל פעם שבאה לכאן רכבת אני בא לתחנה וממתין לך. הרי הבטחת לי שתבואי, ואימהות לעולם אינן משקררות... ידעתי שתקיימי את הבטחתך!".

האם חיבקה את בנה ושילחה אותו לרכבת. בעיניים דומעות הביטה באיזיק העולה לרכבת. ברוך השם, גם אייזיקל יגדל יהודי וחסיד!

בונייה נותרה לבדה עם יענקל'ה בן השבע, בנה הקטן. בשעות הערב, לאחר שסיימה את עבודתה המפרכת, צפו בליבה געגועיה לשני בניה. היא התנחמה שהשניים עושים חיל בלימודיהם.

הנחושה מרצונה. "בעיניי חינוך יהודי אין גיל צעיר", אמרה בפסקנות. אלא שהחסיד עמד בסירובו.

בונייה החליטה לעשות מעשה. למחרת המתינה בתחנת הרכבת, וכשראתה את החסיד מתקרב לרכבת, לחשה לאיזיק: "רואה את החסיד? רוצ' מהר והסתתר מתחת לספסל בקרון שבו הוא ישב. היצמד אליו ואל תעזוב אותו".

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

תכלית הניסיונות

הניסיונות מלווים את עם ישראל מראשית התהוותו. אברהם אבינו נתנסה בניסיונות קשים, וגם במצרים נבחנו בני ישראל בניסיונות, שהגיעו לשיאם ערב הגאולה דווקא. מתברר שגם לקראת הגאולה השלמה צפוי עם ישראל לעמוד בניסיונות לא־פשוטים.

וכך נאמר ב'רעיא מהימנא' (לזוהר חלק ג, כדב): "כגוונא דא יתעביד לנסא לון לישראל בפורקנא בתרייתא. הדא הוא דכתיב: יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים, דאינון מסטרא דטוב וקיימין בניסיונא, והרשיעו רשעים - אינון רשעים דרע" (=כך יעשה הקב"ה ניסיונות לעם ישראל בגאולה האחרונה, כמו שכתוב: 'יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים' - אלה שמצד הטוב יעמדו בניסיון, והרשיעו רשעים' - אלה הרשעים שמהרע).

גילוי כוחות נעלמים

בתורת החסידות מדובר הרבה על 'עבודת הניסיונות'. יש ניסיונות קטנים ויום־יומיים, ויש ניסיונות קשים וגורליים, שבהם עומדת למבחן כל מערכת האמונות של האדם. הגמרא מספרת שדוד המלך רצה לעמוד בניסיון וביקש: "בחנני ה' ונסני", אך כולנו יודעים מה היו תוצאותיו של אותו ניסיון. עליכן יהודים מתפללים בכל יום: "ואל תביאיני... לידי ניסיון". חז"ל גם מייצעים לאדם: "אל תאמין בעצמך עד יום מותך". כל זאת מתוך הכרת כוחו של הניסיון והטלטלה העזה שהוא עלול להטב אפילו לאדם המושלם ביותר.

אך הלוא הניסיונות האלה באים מאת הקב"ה, ומכאן שיש להם מטרה חיובית. שכן הניסיון מטרתו להעלות את האדם, לרוממו ולהביאו לגובה שאליו לא היה יכול להגיע בדרך אחרת. תורת החסידות מסבירה ש'ניסיון' הוא גם מלשון 'נס' ודגל - דבר גבוה הנישא אל־על. זו מטרתו האמיתית ויעודו של הניסיון - לנשא את האדם מעלה מעלה. על־ידי העמידה בניסיון זוכה האדם להגיע לדרגות רוחניות גבוהות ביותר, ולכן מעמידים אותו בניסיון, כדי שגיע אל אותן דרגות נעלות.

הניסיון מגיע לא אחת דווקא כאשר האדם כבר השיג את השלמות הנדרשת ממנו במצבו הנוכחי. כשכבר הגיע אל המָרָב שאליו הוא יכול להגיע בדרך עבודתו הנוכחית, אוֹיֶז מעמידים אותו בניסיון. מנסים לערער כביכול את מעמדו ואת הדרגה שאליה הגיע. הניסיון מחייב את האדם להפעיל כוחות נסתרים ואינטיים שאינם מתגלים בדרך כלל. הוא נדרש להפיק מתוך נפשו את כל הכוחות, גם העמוקים ביותר, כדי לעמוד בניסיון.

ואז, כשהוא אכן מצליח בזה, הוא כבר אינו אותו אדם שהיה קודם לכן. הוא מתעלה, הוא מודע עכשיו לכוחות חדשים שקיימים בתוך נפשו ואשר קודם לכן לא ידע על קיומם. הוא לומד עכשיו להפעיל כוחות אלה לעבודת ה', וכך הוא מתעלה לדרגה גבוהה לאין־ערוך מזו שבה עמד בעבר. גם הסיוע הניתן לו מלמעלה גדל ומתעצם בעקבות העמידה בניסיון. הניסיון גורם אפוא להתעלות רוחנית רבה ביותר.

תכלית הניסיון

עצם הידיעה שזו כל מטרת הניסיון, מְקַלֶה את ההתגברות עליו. כשהאדם יודע שבוא הניסיון אינו מעיד על חולשה מצידו, אלא להפך, על רצונו של הקב"ה לרוממו ולנשאו באמצעות העמידה בניסיון - קל לו יותר לגבור עליו. הוא רואה בניסיון את מטרתו הפנימית ואינו נגרר אחריה.

הדרך לגבור על ניסיון אינה על־ידי התדיינות איתו. יש להתעלם ממנו לחלוטין, להמשיך במילוי רצון ה' כאילו לא היה הניסיון קיים כלל וכלל. ואז זוכים שהניסיון נמוג ונעלם כלא היה.

האמונה ניצחה את הסטטיסטיקה

השקים היה מוכן להכשרת מורים למקצועות היהדות ליד הישיבה הגבוהה בקיבוץ שעלבים.

בזכות האמונה

בדיקו לפני עשרים שנה, בשיא הקריירה החינוכית שלו, אירעה תפנית דרמטית בחייו. אובחנה אצלו מחלת ALS, שהיא ניוון העצבים המוטוריים בגוף. שלוש שנים לאחר גילוי המחלה כבר היה מרותק לכיסא גלגלים, וכעבור זמן לא רב כבר היה משותק לחלוטין.

אבל הוא לא הרים ידיים לרגע. הוא גייס את כל כוחותיו הנפשיים כדי להתמודד עם המחלה ולשמש אות ומופת לחולים, רופאים, בני משפחה וחוקרים. לפני כמה שנים איבד את הכרתו והובהל לטיפול נמרץ, אבל אמונתו העזה גברה. במרוצת השנים קיבל את התארים 'קיר החינוך הדתי', 'קיר הסתדרות המורים ומחנך למופת'.

המתה איננה חסד

זמן רב מקדיש הד"ר מלמד להפצת השקפת עולם אופטימית וניסיון לשנות את יחסה של החברה לחולים סופניים. זאת הוא עושה באמצעות מאמרים שהוא מפרסם, את המאמרים הוא כותב באמצעות תוכנת המחשב הייחודית, המחוברת למקלדת וירטואלית. באמצעותה הוא אף צייר יצירות מרהיבות שגם הוצגו בתערוכות.

מספר הפעמים שהד"ר רחמים מלמד-כהן (76) מודה לבורא העולם, מדהימה. הוא צמוד למכונת הנשמה, מרותק לכיסא גלגלים, גופו משותק כליל, בשל מחלת ניוון קשה. "אינני שונה מכולם", אומר כהן, באמצעות תוכנת מחשב ייחודית, המגיבה על מיקוד העין על האותיות. "רבים מהמוגבלים חיים, עובדים, לומדים, יוצרים, ומאמינים שהישועה תבוא מהשם.

"עלי נפלה המוגבלות פתאום, בגיל העמידה. משבר עשוי להיות מנוף לשינוי בחיים. אצלי, מחלת ניוון השרירים, שתוחלת החיים של נושאייה היא 2-5 שנים, יצרה בי אתגר למצות כל רגע בחיי. הקב"ה עשה עמדי חסד ואני חי עם המחלה קרוב לעשרים שנה. ועם זה יש לי הרבה רגעים של התרוממות הרוח והנפש, ואני חוזר ומשנן מתוך אמונה מה רבו מעשיך ה'".

עשייה חינוכית

רחמים מתגורר בירושלים, בן למשפחת רבנים. הוא נקרא על שם סבו, שעלה מאירן, והיה רבה של עדת יוצאי אירן בירושלים. לאחר שירותו הצבאי החל לפעול בארגוני נוער, ובהמשך נעשה מחנך. במרוצת השנים נתמנה למפקח חינוכי על בתי הספר הממלכתיים-דתיים במחוז הצפון.

משנת תשל"ג התמחה בחינוך מיוחד. הרצה בבית-הספר לחינוך באוניברסיטת בר-אילן ובאוניברסיטה העברית. אחד המפעלים החשובים

לראות את הטוב. הד"ר מלמד-כהן

רעייתו מספרת לנו כי בימים האלה סיים לכתוב מאמר בן שישה עמודים - תגובה על 'חוק המתת חסד', שעלה בכנסת. "המסר המרכזי של המאמר הוא", היא מספרת, "שלא צריך לעודד אנשים ליטול את חייהם. המתה איננה חסד. בעלי כותב שצריך לעזור לאנשים לחיות ולא להפך".

בביתו נערכים כינוסים, שיעורים ופגישות ייעוץ לחולים ולבני משפחותיהם. "כל אדם שרואה את חוש ההומור המפותח שלו - מתפעל. פתאום כל הדברים מקבלים משמעות אחרת. המסר שלו הוא שצריך תמיד לראות את הדברים החיוביים ולחיות בשמחה".

ללמוד לייעץ לשנת באמת!
פתחה הפרשנה לשת האלופים תל"ה

קורסי מובא: 3 מפגשים לנשים בתל אביב, ירושלים, חיפה, רחובות, צפת ושערי תקווה	קורסי קיץ: 10 מפגשים מרוכזים לגברים בירושלים ובתל אביב החל מט' תמוז
--	---

פתיחת הקורסים: ט' כ"ה תמוז

02-5662323
www.torathaneresh.org

תורת הנפש
לפי שיטת הבעל שם טוב

מעוביין לקנות ספרי תורה פסולים
(גם מיועדים לגניזה)
וכן כלי כסף, רימונים לס"ת, כתרים, אצבעות, מגילות אסתר פסולות ועוד...

052-9772525

גפן בס"ד
החברה החרדית לביטוח ופיננסים

ביטוח משכנתא בתנאים מיוחדים
כולל ביטוח צד ג' + צנרת + ביטוח לרעידות אדמה

077-444-7777(1)

פינת ההלכה מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

זמן תפילת שחרית

שאלה: מה הם הזמנים השייכים לתפילת שחרית (התחלה וסוף)?

תשובה: טלית ותפילין: בשעת הדחק אפשר להניחן אפילו לפני עלות השחר, ולברך עליהן כשיגיע הזמן 'משיכיר' (להרבה דעות: שעה לפני הנץ החמה), כשימשמש בהן: היחיד - בין ישתבח ליוצר (אפשר להכריז לפני 'ברוך שאמר' על הפסקה קטנה בשתיקה לשם כך), והחזן - אחרי תפילת העמידה בלחש.

פסוקי דזמרה: בפשטות, זמנם הוא מעלות השחר בלבד. ויש מקילים לאומרים גם קודם לכן.

קריאת שמע: לכתחילה 'משיכיר' (בדיעבד יצא אם קראה מעלות השחר) עד סוף 'שלוש שעות' (בימים אלה בת"א לפי אדמו"ר הזקן 9:05, ולפי המגן אברהם: 8:10). עד סוף 'שעה רביעית' יכול

לקרוא בברכותיה. ויש מקילים בדיעבד כל היום. **שמונה-עשרה (עמידה):** בעיקרון, הזמן המועדף הוא עם הנץ החמה, ובדיעבד או בשעת הדחק מעלות השחר. זמנה לכתחילה עד ארבע שעות, ובדיעבד עד חצות היום. אחר-כך, לרוב הדעות ניתן רק להתפלל 'כתשלומין' לשחרית אחרי העמידה של מנחה.

יש לימודי זכות על המאריכים בתפילה ומתפללים מאוחר, וגם מהם דרש הרבי מליובאוויטש שלפחות יתחילו קודם חצות. זמן התחלת התפילה המאוחר של חסידי חב"ד בשחרית של שבת, בשעה 10 בערך, הוא על-פי מנהג הוראות רבותינו, וקשור עם לימוד החסידות וההכנות לתפילה. כמוכן, קוראים לפני כן קריאת שמע בזמנה.

מקורות: ראה שו"ע אדמו"ר הזקן סי' יח ס"ז, ל ס"ג, נח ס"ב. פט ס"א.ב.ט. לקט הקמח החדש סי' נא ס"ק ט. אג"ק ושבד. השיב. 'תורת מנחם' ח"ה עמ' 144-147. קובץ 'התמים' שיוון תשס"א ואילך, ושי"נ.

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים

368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-700-704120

"אבא, אמא, ספרו לי סיפור"

כרך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורסמו ב'שיחת השבוע'

63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-700-704120

